

เทคโนโลยีการผลิตขยายนางพญาผึ้งจากอาร์เจนตินา

ตอนที่ 1 : เพราะเหตุใดนางพญาผึ้งจึงมีความสำคัญ

นางพญาผึ้ง เป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับแรกของการเลี้ยงผึ้งให้ประสบความสำเร็จ นางพญาผึ้งมีบทบาทสำคัญในการควบคุมการทำงานของประชากรผึ้งภายในรัง เนื่องจากนางพญาผึ้งจะปลดปล่อยฟีโรโมนซึ่งเป็นสารเคมีที่สร้างขึ้นภายในตัวนางพญาผึ้ง และจะปลดปล่อยออกมาเพื่อควบคุมการทำงานของผึ้งภายในรัง จะมีผลต่อพฤติกรรมและสรีรวิทยาของสัตว์ชนิดเดียวกัน ฟีโรโมนของผึ้งนางพญาจะมีหน้าที่วางไข่เพื่อเพิ่มประชากรภายในรัง และควบคุมกิจกรรมหลายอย่างภายในรัง เช่น ควบคุมผึ้งงานให้ทำความสะอาดรวงรัง ดูแลนางพญา และควบคุมผึ้งสุมานให้หาอาหารมาสะสมภายในรวงรัง ดังนั้นการเลี้ยงผึ้งเพื่อให้สามารถผลิตน้ำผึ้งได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องให้ความสำคัญกับนางพญาผึ้งเป็นอย่างยิ่ง เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งจึงต้องทำการเปลี่ยนนางพญาผึ้งทุก 1 – 2 ปี



ประเทศอาร์เจนตินา เป็นผู้ผลิตน้ำผึ้งรายใหญ่ของโลกและเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำผึ้งคุณภาพเป็นอันดับ 1 ของโลก โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งจำนวน 30,000 คน มีรังเลี้ยงผึ้งทั้งหมด 3,900,000 รัง ดังนั้นประเทศอาร์เจนตินาจึงให้ความสำคัญในเรื่องของการผลิตขยายนางพญาผึ้งเป็นพิเศษ เนื่องจากนางพญาจะมีคุณภาพดีได้จะต้องเริ่มต้นจากการผลิตขยายที่ถูกต้องและเหมาะสม เทคโนโลยีการผลิตขยายนางพญาผึ้งของประเทศอาร์เจนตินามีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถผลิตขยายนางพญาผึ้งได้เป็นจำนวนมากกว่า 9,000 ตัว ต่อ 1 รอบ ฤดูกาลผลิต ซึ่งใช้ระยะเวลาเพียง 1 – 2 เดือนเท่านั้น จึงทำให้เกิดธุรกิจต่อเนื่องขึ้น นั่นคือ ธุรกิจการจำหน่ายพันธุ์ผึ้ง โดยทำการจำหน่ายพันธุ์ผึ้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ นางพญาผึ้งที่ผสมพันธุ์แล้ว (Queen mated) , หลอดนางพญา , Package of bees และ Bees nuclei (ประกอบด้วยนางพญา ผึ้งงาน และกล่องรัง) ซึ่งคิดเป็นมูลค่ารวมทั้งประเทศมากกว่า 3.3 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ



ภาพนางพญาผึ้งที่ผสมพันธุ์แล้ว (Queen mated)



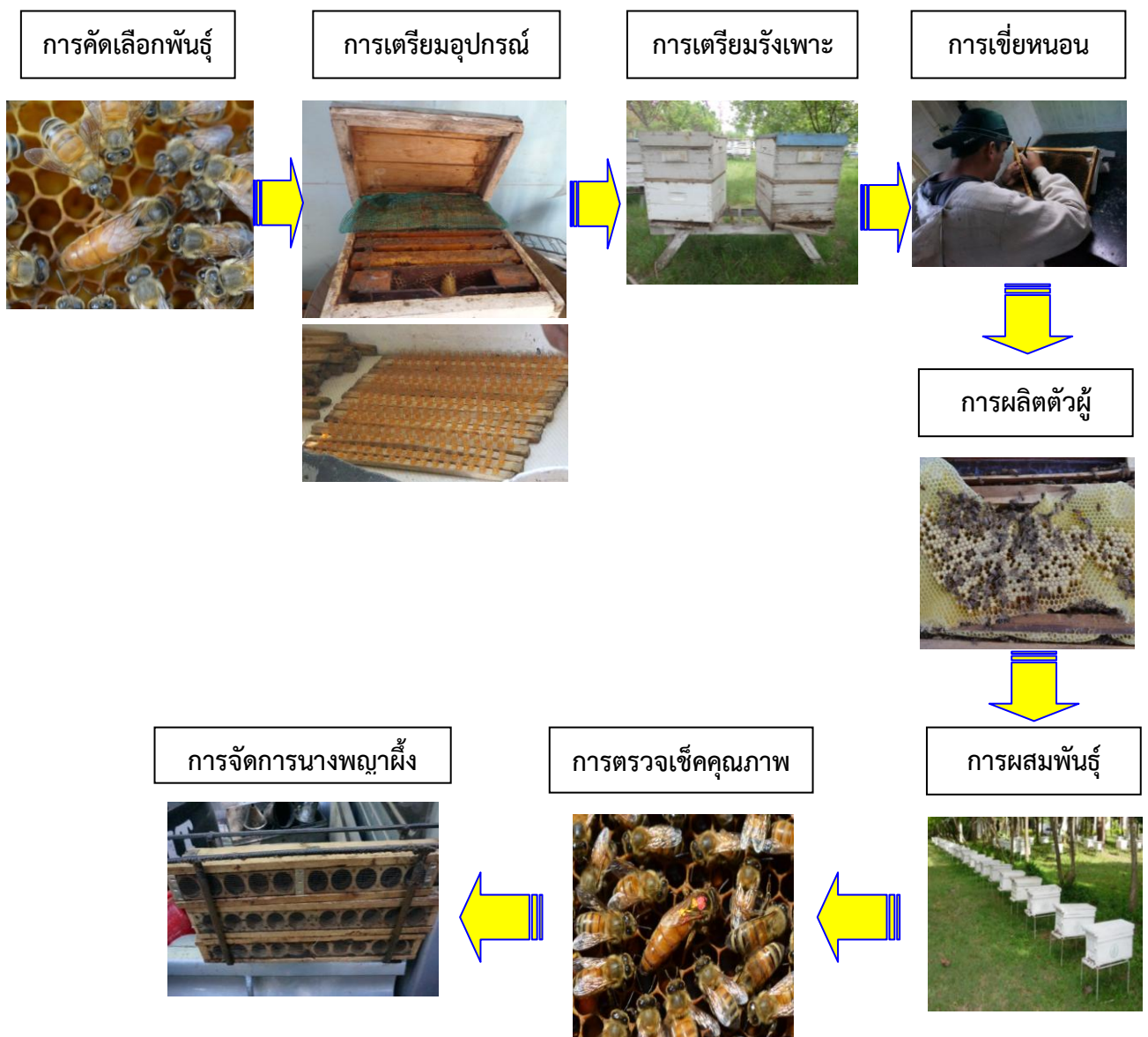
ภาพหลอดนางพญา (Queen cell)



ภาพ Package of bees

ตามปกติแล้วการผลิตขยายนางพญาผึ้งของเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้ง ในประเทศไทย มักจะทำด้วยวิธีการสร้างนางพญาลูกเงิน โดยจะดำเนินการนำคอนที่มีไข่และดักแด้จากรังที่มีแม่พันธุ์ดีใส่แทนคอนที่มีไข่และดักแด้ของรังเดิม และเอาคอนไข่ หนอน และดักแด้ของรังเดิมออกให้หมดและประชากรภายในรัง ต้องหนาแน่น และมีอาหารสมบูรณ์ ผึ้งงานจะสร้างหลอดนางพญาจากไข่และ หนอนของรังแม่พันธุ์ (ที่เอาไปใส่ไว้แทนที่ของเดิม) การสร้างนางพญาลูกเงินนี้ มีข้อดี คือ หนอนได้รับอาหารอย่างเพียงพอตั้งแต่เริ่มแรก และไม่ต้องใช้เครื่องมือ พิเศษใด อย่างไรก็ตาม วิธีดังกล่าวผึ้งงานจะสร้างหลอดนางพญาบนรวง(ตรงกลางรวงผึ้ง) เป็นจำนวนมาก การตัดแยก นางพญาค่อนข้างทำได้ยาก และทำให้ผึ้งงานต้องทำงานหนักและสิ้นเปลืองอาหาร

ขั้นตอนการผลิตขยายนางพญาผึ้งของประเทศอาร์เจนตินา



สำหรับรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนนั้นผู้เขียนจะนำเสนอในตอนต่อไป

ภาพข่าว ภัทรมาศ พานพุ่ม
 เขียนข่าว ภัทรมาศ พานพุ่ม
 ตรวจ/ร่าง อัจฉนา ชำนาญศิลป์
 ข่าวลำดับที่.... 58-009/2557